ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.8.2020
COM(2020) 379 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τις δαπάνες του ΕΓΤΕ

Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης αριθ. 4-6/2020

Πίνακας περιεχομένων

1. Διαδικασία προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2020 2
2. Έσοδα ειδικού προορισμού του ΕΓΤΕ 2
3. Παρατηρήσεις σχετικά με την προσωρινή εκτέλεση του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2020 3
   - 3.1. Μέτρα που αφορούν την αγορά 3
     - 3.1.1. Ελαιόλαδο 4
     - 3.1.2. Προώθηση 4
     - 3.1.3. Οπωροκηπευτικά 4
     - 3.1.4. Προϊόντα του αμπελοοινικού τομέα 4
   - 3.2. Άμεσες ενισχύσεις 4
     - 3.2.1. Αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις 4
     - 3.2.2. Άλλες άμεσες ενισχύσεις 4
4. Εκτέλεση του λογαριασμού εσόδων ειδικού προορισμού του ΕΓΤΕ 5
5. Συμπεράσματα 5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΕΩΣ ΤΙΣ 30/4/2020

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2020

Στις 27 Νοεμβρίου 2019, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2020. Ο προϋπολογισμός προβλέπει για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών ύψους 43 410 εκατ. EUR και 43 380 εκατ. EUR, αντίστοιχα, για άμεσες ενισχύσεις και δαπάνες που συνδέονται με την αγορά.

Προβλέπονται διαφορετικά ποσά για τα δύο είδη πιστώσεων λόγω της χρήσης διαχωριζόμενων πιστώσεων για ορισμένα μέτρα που εφαρμόζονται απευθείας από την Επιτροπή. Πρόκειται κυρίως για μέτρα προώθησης των γεωργικών προϊόντων, μέτρα που αφορούν την πολιτική στρατηγική και μέτρα συντονισμού.

2. ΈΣΟΔΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, τα έσοδα που προέρχονται από δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο αποφάσεων λογιστικής εκκαθάρισης και εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση και από παρατυπίες αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό που διατίθενται για τη χρηματοδότηση δαπανών του ΕΓΤΕ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, τα έσοδα ειδικού προορισμού μπορούν να καλύπτουν τις ανάγκες χρηματοδότησης οποιωνδήποτε δαπανών του ΕΓΤΕ. Όποιο μέρος των εσόδων δεν χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους μεταφέρεται αυτόματα στο επόμενο οικονομικό έτος[1].

Στον προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ για το 2020 περιλαμβάνονται:

- οι πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις της Επιτροπής σχετικά με τις ανάγκες χρηματοδότησης για μέτρα παρέμβασης στην αγορά και για άμεσες ενισχύσεις,
- οι εκτιμήσεις των εσόδων ειδικού προορισμού προς είσπραξη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους,
- και το εκ μεταφοράς υπόλοιπο των εσόδων ειδικού προορισμού που παρέμεινε διαθέσιμο από το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Στην πρότασή της για το ύψος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2020, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα συνολικά αναμενόμενα έσοδα για ειδικό προορισμό και ζήτησε για τον προϋπολογισμό του 2020 ύψος πιστώσεων υπολογιζόμενο με αφαίρεση των κατ' εκτίμηση εσόδων για ειδικό προορισμό από τις εκτιμώμενες ανάγκες. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ενέκρινε τον προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ, του οποίου οι πιστώσεις περιλαμβάνουν τα εκτιμώμενα έσοδα ειδικού προορισμού.

[1] Το άρθρο 12 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ορίζει ότι πιστώσεις που αντιστοιχούν σε εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να μεταφέρονται μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος. Ως εκ τούτου, για λόγους χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, τα εν λόγω έσοδα ειδικού προορισμού χρησιμοποιούνται γενικά πριν από τις εγκριθείσες πιστώσεις του σχετικού άρθρου του προϋπολογισμού.

Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού για το 2020, βάσει των εκτιμήσεων της Επιτροπής τα διαθέσιμα έσοδα για ειδικό προορισμό ανέρχονταν σε 1 071 εκατ. EUR και αποτελούνταν από:

- έσοδα για ειδικό προορισμό που αναμένεται να προκύψουν κατά το οικονομικό έτος 2020, εκτιμώμενα σε 719 εκατ. EUR (592 εκατ. EUR από διορθώσεις εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση και 127 εκατ. EUR από παρατυπίες)·
- έσοδα για ειδικό προορισμό που πρόκειται να μεταφερθούν από το 2019, τα οποία υπολογίστηκαν κατ' εκτίμηση σε 352 εκατ. EUR.

Η Επιτροπή διέθεσε το εκτιμηθέν ποσό εσόδων για ειδικό προορισμό ύψους 1 071 εκατ. EUR στα ακόλουθα καθεστώτα:

- 150 εκατ. EUR διατέθηκαν στα επιχειρησιακά ταμεία των οργανώσεων παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, και
- 921 εκατ. EUR στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης.

Το άθροισμα των εγκριθεισών πιστώσεων και των εσόδων ειδικού προορισμού των εν λόγω καθεστώτων αντιστοιχεί σε:

- 849 εκατ. EUR για τα επιχειρησιακά ταμεία των οργανώσεων παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, και
- 17 038 εκατ. EUR στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης.

Στο παράρτημα, στο οποίο παρουσιάζεται η προσωρινή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2020, στα αριθμητικά στοιχεία των πιστώσεων του προϋπολογισμού σε επίπεδο άρθρου για τα οπωροκηπευτικά και τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις δεν λαμβάνονται υπόψη τα προαναφερθέντα έσοδα για ειδικό προορισμό. Αντιστοιχούν σε εγκριθέντα κονδύλια για τα εν λόγω άρθρα που ανέρχονται αντιστοίχως σε 700,5 εκατ. EUR και 34 574 εκατ. EUR αντίστοιχα.

Εφόσον περιληφθούν τα έσοδα για ειδικό προορισμό στα άρθρα αυτά, οι συνολικές προβλεπόμενες πιστώσεις στον προϋπολογισμό για το 2020 ανέρχονται σε 850,5 εκατ. EUR για τα οπωροκηπευτικά και σε 35 495 εκατ. EUR για τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2020

Στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης παρουσιάζεται η προσωρινή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το διάστημα από τις 16 Οκτωβρίου 2019 έως τις 30 Απριλίου 2020. Το επίπεδο εκτέλεσης συγκρίνεται με την πορεία των δαπανών του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης (ΣΕΠ) που δημιουργήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

3.1. Μέτρα που αφορούν την αγορά

Οι πιστώσεις που απορροφήθηκαν για παρεμβάσεις στις αγορές γεωργικών προϊόντων ήταν κατά 180,5 εκατ. EUR χαμηλότερες των αναμενόμενων με βάση την πορεία απορρόφησης. Αυτό εξηγείται κυρίως από τη χαμηλότερη απορρόφηση

των πιστώσεων στα άρθρα του προϋπολογισμού για την προώθηση γεωργικών προϊόντων και για τον αμπελοοινικό τομέα (βλ. σημεία 3.1.2 και 3.1.4).

3.1.1. Ελαιόλαδο

Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τα προγράμματα βελτίωσης της ποιότητας είναι κατά 4,5 εκατ. EUR χαμηλότερες από το αναμενόμενο στα τέλη Απριλίου βάσει της πορείας των δαπανών.

Εντούτοις, το ποσό που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό αναμένεται να έχει εκτελεστεί έως το τέλος του έτους.

3.1.2. Προώθηση

Δεδομένου ότι δεν είχε ακόμη πραγματοποιηθεί η δέσμευση των πιστώσεων του προϋπολογισμού για τα λεγόμενα «πολυπρογράμματα», η οποία αναμενόταν αρχικά τον Ιανουάριο, με βάση την εκτέλεση του προϋπολογισμού προκύπτει προσωρινά διαφορά -114,8 εκατ. EUR σε σύγκριση με την πορεία των δαπανών. Εντούτοις, το ποσό που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό αναμένεται να έχει εκτελεστεί έως το τέλος του έτους.

3.1.3. Οπωροκηπευτικά

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού για τον τομέα αυτό, που αφορά κυρίως τις δαπάνες για τα επιχειρησιακά ταμεία των οργανώσεων παραγωγών, υπερβαίνει κατά 30 εκατ. EUR την αναμενόμενη πορεία των δαπανών.

3.1.4. Προϊόντα του αμπελοοινικού τομέα

Για το εν λόγω άρθρο του προϋπολογισμού, στην πορεία των δαπανών λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι οι δαπάνες συγκεντρώνονται στο τέλος του οικονομικού έτους. Οι μέχρι στιγμής δηλωθείσες δαπάνες είναι κατά 74,6 εκατ. EUR χαμηλότερες από τις αναμενόμενες. Η απόκλιση αυτή θεωρείται προσωρινή και οι τελικές δαπάνες αναμένεται να προσεγγίζουν το προβλεπόμενο στον προϋπολογισμό ποσό.

3.2. Άμεσες ενισχύσεις

Έως τα τέλη Απριλίου 2020, η απορρόφηση πιστώσεων για άμεσες ενισχύσεις του κεφαλαίου 05 03 του προϋπολογισμού υπερέβαινε την αναμενόμενη κατά 1 039,6 εκατ. EUR ή 2,6 %.

3.2.1. Αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις

Όσον αφορά τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του άρθρου 05 03 01 του προϋπολογισμού, οι δηλωθείσες δαπάνες είναι κατά 870,6 εκατ. EUR υψηλότερες σε σχέση με την αναμενόμενη πορεία (+2,5 %).

Οι δαπάνες για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης, το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης και για την ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον ήταν ελαφρώς υψηλότερες από τις αναμενόμενες με βάση την πορεία απορρόφησης.

3.2.2. Άλλες άμεσες ενισχύσεις

Όσον αφορά άλλες άμεσες ενισχύσεις, βάσει του άρθρου 05 03 02 του προϋπολογισμού, οι δηλωθείσες δαπάνες υπερβαίνουν την αναμενόμενη πορεία

κατά 169,0 εκατ. EUR (+3,0 %). Συγκεκριμένα, οι δαπάνες για το καθεστώς προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης και το καθεστώς μικροκαλλιεργητών ήταν ελαφρώς υψηλότερες από αυτές που υπολογίστηκαν σύμφωνα με την πορεία απορρόφησης.

4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ

Από τον πίνακα του παραρτήματος προκύπτει ότι συγκεντρώθηκαν έσοδα ειδικού προορισμού ύψους 378,9 εκατ. EUR στο τέλος του Απριλίου του 2020 και συγκεκριμένα:

- τα έσοδα από διορθώσεις στο πλαίσιο αποφάσεων λογιστικής εκκαθάρισης και εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση ανήλθαν σε 291,1 εκατ. EUR, ενώ αναμένεται η είσπραξη επιπλέον ποσών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους·
- τα έσοδα από παρατυπίες ανήλθαν σε 86,9 εκατ. EUR, ενώ αναμένονται επίσης επιπλέον ποσά μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους, και
- ορισμένα από τα εναπομένοντα έσοδα από την εισφορά επί του γάλακτος που ανέρχονται σε 0,9 εκατ. EUR.

Τέλος, το ποσό των εσόδων για ειδικό προορισμό που μεταφέρθηκε από το 2019 στο 2020 ανερχόταν σε 348,2 εκατ. EUR, ποσό κατά σχεδόν 4 εκατ. EUR χαμηλότερο από εκείνο που είχε προβλεφθεί κατά την έγκριση του προϋπολογισμού του 2020.

Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό των εσόδων για ειδικό προορισμό που ήταν διαθέσιμο στις 30 Απριλίου 2020 για τη χρηματοδότηση των δαπανών του ΕΓΤΕ ανερχόταν σε 727,1 εκατ. EUR, ενώ αναμένεται η είσπραξη επιπλέον ποσών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η προσωρινή εκτέλεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2020, για την περίοδο έως τις 30 Απριλίου 2020, δείχνει ότι οι μηνιαίες επιστροφές στα κράτη μέλη είναι υψηλότερες κατά 857,4 εκατ. EUR από την υπολογισθείσα πορεία απορρόφησης.

Ποσό 727,1 εκατ. EUR εσόδων για ειδικό προορισμό είναι ήδη διαθέσιμο και αναμένεται η είσπραξη επιπλέον ποσών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή αναμένει ότι οι εγκριθείσες πιστώσεις μαζί με το ποσό των εσόδων για ειδικό προορισμό που θα είναι διαθέσιμο μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους επαρκούν για να καλύψουν όλες τις δαπάνες του ΕΓΤΕ.